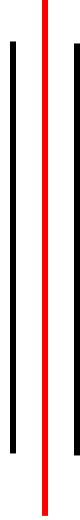

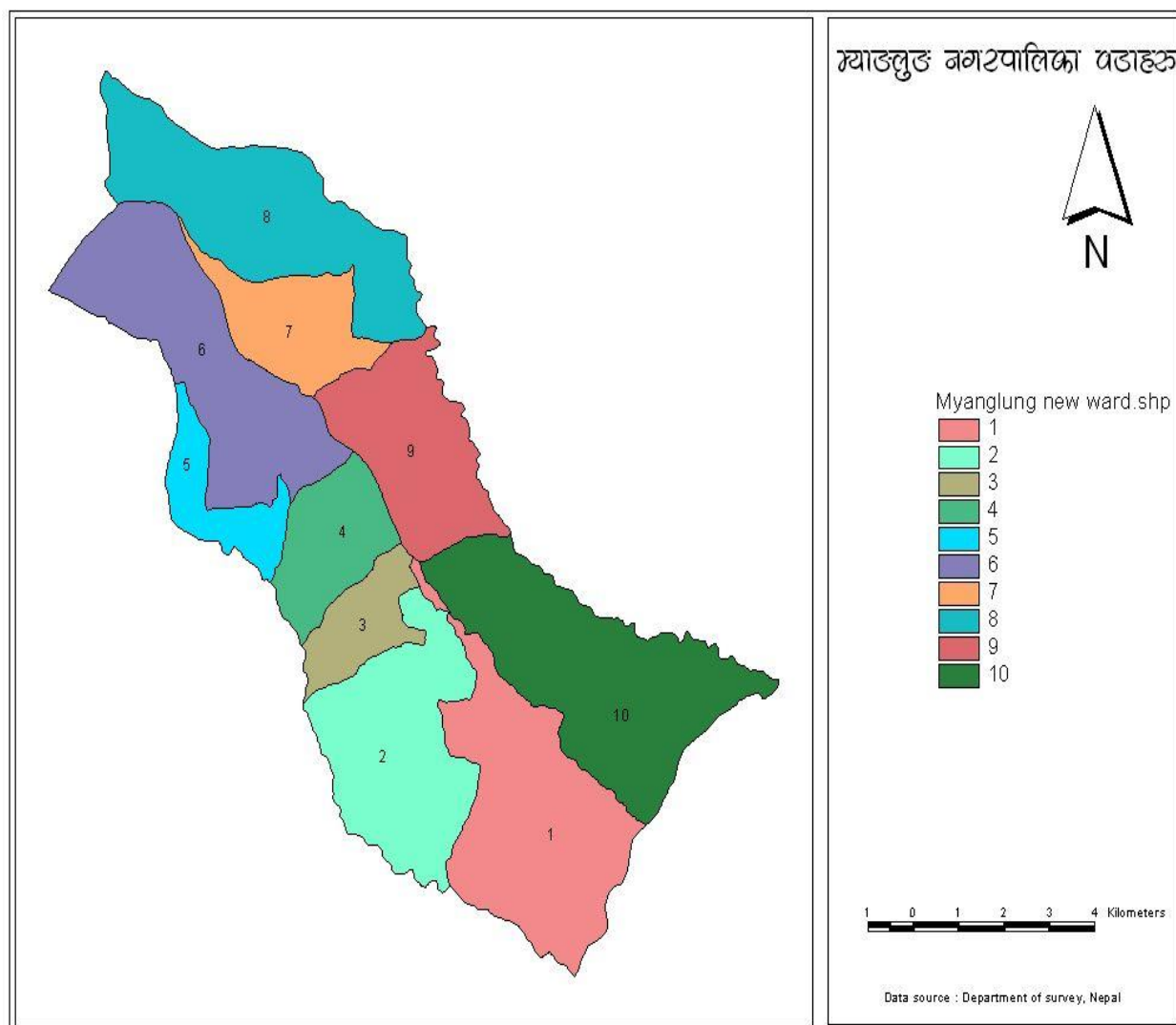
म्याङलुङ नगरपालिका तेर्हथुम

बस्तुगत विवरण
२०७५

तयार गर्ने
कन्चनजघा परामर्श सेवा
प्रा लि

म्याङलुङ नगरपालिकाको वडा विभाजन अनुसारको नक्शा:

म्याङलुङ नगरपालिका

नगर कार्यपालिकाको कार्यालय

म्याङलुङ तेहथुम

स्था: २०७१

शुभकामना

म्याङलुङ नगरपालिकाको वस्तुगत विवरण अध्यावधिक गर्ने महत्वपूर्ण जिम्मेवारी पाउनुभएकोमा श्री कञ्चनजंघा परामर्श सेवा नेपाल प्रा लि लाई बधाई दिन चाहान्छु । आफुले पाएको जिम्मेवारी इमान्दारीताका साथ निर्वाह गर्नु भएको छ भन्ने विश्वास लिएको छु ।

नाम वाट स्वतः प्रष्ट छ कि वस्तुगत विवरण तयार गर्नु भन्नाले कुनै पनि भूगोलको आर्थिक, सामाजिक, साँस्कृतिक, राजनितिक, प्रशासनिक, भौगोलिक तथा वातावरणीय आयामका विभिन्न सुचकहरूको आधारमा तथ्य एवम तथ्याङ्क संकलन र सो को विश्लेषण समेतलाई वुझाउछ । त्यस्तो वस्तुगत विवरण ले सम्बन्धित भूगोलको यथार्थ धरातललाई चित्रण गरेको हुन्छ । विकास निर्माण योजना तर्जुमा गर्ने, आवधिक योजना तर्जुमा गर्ने, क्षेत्रगत रणनीतिहरू तयार गर्ने तथा समग्र विकास र समृद्धिका अल्पकालिन तथा दीर्घकालिन रणनीति तय गर्न वस्तुगत विवरण सहयोग सिद्ध हुन्छ र त्यस्ता योजना तथा रणनीतिहरू यथार्थ वस्तुपरक र कार्यान्वयन गर्न योग्य हुन्छन ।

विगत लामो समय सम्म राज्य जनप्रतिनिधिविहिन अवस्थामा गुज्नेको अवस्था र राज्यको नयाँ संरचना अनुरूपको निर्वाचन भई जनप्रतिनिधिले पद वहाली गरेको अवस्थामा वस्तुगत विवरण तयार भएको छ । यस सन्दर्भमा प्रस्तुत वस्तुगत विवरणले म्याङलुङ नगरपालिकाको प्रारम्भिक अवस्थालाई तथ्याङ्क मार्फत जनसमक्ष ल्याउने कार्य गरेको छ । जनप्रतिनिधिहरूलाई नगरपालिकाको वस्तुगत अवस्थाको जानकारी समेत गराएकोछ ।

प्रस्तुत वस्तुगत विवरणले म्याङलुङ नगरपालिकाको वास्तविक धरातलमा आधारित हुने गरि वार्षिक तथा आवधिक योजना तर्जुमा मार्फत विकास र समृद्धिको सपना पुरा गर्न सहयोग पुर्याउन सकोस भन्ने शुभेच्छा प्रकट गर्न चाहान्छु ।

सन्जयकुमार तुम्वाहाङफे
प्रमुख

म्याङलुङ नगरपालिका

नगर कार्यपालिकाको कार्यालय

म्याङलुङ तेहथुम

शुभकामना

संघीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालयबाट देश भरिका स्थानीय तहको वस्तुगत विवरण तयार गर्नकालागि ढाँचा उपलब्ध गराए अनुरूप यस म्याङलुङ नगरपालिकाको वस्तुगत विवरण तयार गर्ने र अध्यावधिक गर्ने कार्य अगाडी वढाइएकोछ । नगरपालिका स्थापना पश्चात प्रथम पटक तयार भइ अझ आवश्यकता अनुसार अध्यावधिक गरिएको वस्तुगत विवरणले यस म्याङलुङ नगरपालिकाको यथार्थतालाई तथ्य र तथ्याङ्क मार्फत उजागर गर्नेछ भन्ने विश्वास लिएकोछु ।

वस्तुगत विवरण तयार गर्नु भनेको विकास योजना तर्जुमा तथा वार्षिक वजेट तर्जुमाको पुर्व आधार तयार गर्नु हो । तथ्य र तथ्याङ्कमा आधारित भई निर्माण हुने भावी योजना कार्यान्वयनयोग्य र नतिजामुखी हुने कुरामा दुईमत छैन । यस म्याङलुङ नगरपालिकामा जनप्रतिनिधिहरु वहाल भएपश्चात ल्याइएको प्रथम नीति कार्यक्रम तथा वजेटलाई वस्तुगत विवरणमा आधारिति वनाउन नसकिएकोता पनि अव उपरान्त प्रस्तुत हुने नीति कार्यक्रम तथा वजेटलाई तथ्य र तथ्याङ्कमा आधारित वनाउन यस वस्तुगत विवरणले सहयोग पुर्याउनेछ भन्ने विश्वास लिएकोछु ।

म्याङलुङ नगरपालिकाको समग्र भूगोललाई समेटी यस भित्रका विविध आयामहरुलाई सुचकको माध्यमबाट तथ्याङ्क संकलन हुने हुदा क्षेत्रगत योजनाहरु निर्माण गर्न सहज हुनेछ । समाज र समुदाय स्तर सम्म पुगी विकासका प्राथमिकता निर्धारण गर्न यो वस्तुगत विवरण गतिलो हतियार बन्न सक्छ । नगरपालिका भित्रको भुगोल, वर्ग क्षेत्र र समुदायको आवश्यकता पहिचान गरि सोही अनुरूप नीति कार्यक्रम तथा वजेट तर्जुमा गर्न यसले सहयोग पुर्याउनेछ । समग्र नगरपालिकाको सन्तुलित विकासकालागि पनि वस्तुगत विवरण उपयोगी हुन सकोस भन्ने शुभेच्छा व्यक्त गर्न चाहान्छु ।

रामप्रसाद वाग्ले

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

म्याङलुङ नगरपालिकाका पदाधिकारीहरु

सञ्जयकुमार तुम्वाहाङ्गे
प्रमुख

पार्वतिसानु डाँगी
उपप्रमुख

इन्द्रकुमार लिम्बु

शम्भु तुम्हाङ्गे

पदम प्रसाद ढुगाना

वडाअध्यक्ष वडा नं १

वडाअध्यक्ष वडा नं २

वडाअध्यक्ष वडा नं ३

रामवहादुर खड्का

होमवहादुर खड्का

इन्द्र वहादुर लिम्बु

वडाअध्यक्ष वडा नं ४

वडाअध्यक्ष वडा नं ५

वडाअध्यक्ष वडा नं ६

नारायण प्रसाद आचार्य

सुनिलकुमार सम्वाहाङ्गे

ज्ञानवहादुर तामाङ

वडाअध्यक्ष वडा नं ७

वडाअध्यक्ष वडा नं ८

वडाअध्यक्ष वडा नं ९

होमवहादुर खापुङ

वडाअध्यक्ष वडा नं १०

करुणा आडवुङ लिम्बु

कार्यपालिका सदस्य

निर्मला कट्टेल

कार्यपालिका सदस्य

विमला श्रेष्ठ

कार्यपालिका सदस्य

विन्दु आछामे

कार्यपालिका सदस्य

श्याम रसाइली

कार्यपालिका सदस्य

लक्ष्मि तामाङ

कार्यपालिका सदस्य

गणेश शंकर

कार्यपालिका सदस्य

वस्तुगत विवरण किन ?

विकास निर्माणका कार्यहरु का निर्दिष्ट लक्ष्य, उद्देश्य र अपेक्षित प्रतिफल प्राप्त गर्न का लागि योजनावद्ध तरिकाले अगाडिबढ्नु पर्नेकुरामा राष्ट्रिय, क्षेत्रीय तथा स्थानीय लगायत जुनसुकै स्तरमा कसैको पनि दुईमतछैन।स्थानीय योजना तयारीको लागि आधारभूत खम्बाको रुपमा सम्बन्धित क्षेत्रको विस्तृत वस्तुगत सुचनाहरुको आवश्यकता जरुरी हुन्छ।तिनै वस्तुगत विवरणका सूचकाङ्कले संकेत गरे अनुसार स्थानीय निकाय तथा स्थानीय सरकार अगाडी बढ्न सके त्यस बाट प्राप्त प्रतिफल दिगो र प्रभावकारी हुन्छ। यसले गाविसमा सुशासन प्रवर्द्धनमा समेत सहयोग पुग्नेछ। यसका लागि शुरु देखि अन्त्य सम्म स्थानीय जनसहभागिता जुट्न सक्ने पारदर्शी र दिगो विकास प्रकृयाहरुको आवश्यकता टङ्कारो रुपमादे खिएकोछ। नेपालको सन्दर्भमा लोकतन्त्रको स्थापना सँग नेपालको संविधान २०७२ लेस्थानीय जनतालाई शासन सञ्चालनमा प्रत्यक्ष र नजिकको हक स्थापना गर्दै राज्यको पुनरसंरचना को व्यवस्था गरेकोछ। जस अनुसार प्रान्तीय संरचनामा साविक को स्थानीय निकायको रुपमारहेको गाउँ विकास समितिहरुको सिमांकनमा हेरफेर गरी नया संरचनामा स्थानीय सरकारको रुपमा अधिकार सम्पन्न गाउँपालिका र नगरपालिकाको अवधारणा अगाडी ल्याएकोछ। यस अवस्थामा नया घोषणा भएका गाउँ तथा नगरपालिकाहरुको प्रशासनिक व्यवस्थापन सहज पार्दै बस्तुनिष्ठ योजना तयारीका लागि घरधुरीस्तरको तथ्याङ्क र सूचनाहरु अद्यावधिक भई नसकेको ले सोही खाडल पुर्ति गर्ने उद्देश्यले आवश्यक प्राथमिक र द्वितीय स्तर का सूचनाहरु संकलन गरी त्यसैको आधारमा यो नगरपालिका स्तरको वस्तुगत विवरण तयार गरिएको छ ।

यो प्रोफाइलमा नेपाल सरकार संघीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालयको मिति २०७४ वैशाख २६ गतेको परिपत्र अनुसारको ढाँचामा रहेर उपलब्ध भएका र सान्दर्भिक सबै तालिकाहरुलाई अधिकतम तालमेल मिलाउने प्रयास गरिएकोछ। वस्तुगत विवरण तयारीको साविकमा रहेका गाविसहरुका सबै वडामा रहेका समग्र सुचना तथा सामाजिक, आर्थिक लगायत अन्यक्षेत्रको बस्तुगत अवस्था बारे जानकारी आवश्यक पर्ने भएकोले गाउँपालिका स्तरमा वस्तुगत अवस्थालाई संकलनगरी विश्लेषण गरिएकोछ। वस्तुगत अवस्थाले संकेत गरेका सुचकाङ्कका आधारमा आगामी स्थानीयस्तरका योजनाहरु प्रस्ताव गर्नसहजहुनेछ । यो म्याडलुड नगरपालिकाको वस्तुगत विवरण तयारीका उद्देश्यहरु निम्नानुसार रहेकाछनः

- विकास प्रकृयाको लागि महत्वपूर्ण तीन प्रश्नहरु "एले म कहाँ छु ?" "अव म कहाँ जाने ?" र "त्यो कसरी संभव छ ?" मध्ये पहिलो प्रश्नको वास्तविक जवाफ खोज्ने ।
- म्याडलुड नगरपालिकाको सबै घरधुरीमा पुगी आर्थिक,सामाजिक,भौतिक,प्राकृतिक र मानवीय सम्पत्तीको लेखाजोखा गर्ने ।

- म्याङलुङ नगरपालिकाको वर्तमान यथार्थ वस्तुगत अवस्थालाई जस्ताको तस्तै प्रस्तुत गर्ने ।
- योजना तर्जुमा बजेट बाँडफाँडका लागी आधार तयार गर्ने ।
- संभावना भएजति सबै सुचनाको जातीय लिङ्गीय र क्षेत्रीय हिसावले विश्लेषण गर्ने ।
- हरेक तथ्याङ्कको समाजशास्त्रीय, ग्रामिण विकास र लैङ्गिक सामाजिक हिसावले विश्लेषण गर्ने ।
- आवधिक विकास योजनाको लागि मार्ग प्रस्तुत गर्ने ।
- नगरपालिकाको योजना तर्जुमा प्रकृतमा आवश्यक पर्ने सबै सुचनाहरु गाउँपालिका स्तरमा नै अद्यावधिक गर्ने ।
- म्याङलुङ नगरपालिकामा आउने पर्यटकहरुलाई समग्र नगरपालिकाको आवश्यक सुचना एकै स्थानमा उपलब्ध गराउने ।
- दातृनीकायहरु समक्ष माग प्रस्तुत गर्न आवश्यक आधार स्तम्भ तयार गर्ने ।

विषय सुचि

म्याङलुङ नगरपालिकाको वडा विभाजन अनुसारको नक्शा:	1
शुभकामना	2
शुभकामना	3
म्याङलुङ नगरपालिकाका पदाधिकारीहरु	4
वस्तुगत विवरण किन ?	6
विषय सुचि	8
भाग १	10
नगरपालिकाको परिचय	10
ऐतिहासिक पृष्ठभूमि:	10
नामाकरण:	10
भौगोलिक स्वरूप तथा सिमाना:	11
भाग २ वस्तुगत विवरण:	12
जात जातीको आधारमा घरधुरी विवरण:	12
जातको आधारमा जनंख्या विवरण:	13
जातको आधारमा घरको स्वामित्व:	14
जातको आधारमा घरको वनावट:	16
जातको आधारमा सम्पन्नता स्तर सम्बन्धि विवरण:	18
लिंगको आधारमा जनसंख्याको विवरण:	21
यहाँका मुख्य भाषाहरु	22
उमेर अनुसारको जनसंख्या	22
जग्गा वितरण सम्बन्धि विवरण:	23
घरपालुवा पशुपक्षी सम्बन्धी विवरण:	23
चर्पि सम्बन्धि विवरण:	24
वस्ती र वडागत जनघनत्व तथा भूमिको बितरण	25

खाद्य सुरक्षा.....	26
खाद्य निर्भरताको अवस्था.....	26
खाद्यान्न बाली उत्पादन.....	27
नगदेबाली उत्पादन.....	27
नपाको निकासी जन्य स्रोतको विवरण.....	28
फलफुल उत्पादन	29
आम्दानिको आधारमा घरधुरी विवरण:.....	29
शैक्षिक अवस्था.....	30
तहगत शैक्षिक अवस्था	30
शैक्षिक संस्था,विद्यार्थि तथा शिक्षक सम्बन्धी बिबरण	31
उद्योग क्षेत्रको स्थिति:.....	32
सिप विकास सम्बन्धि विवरण.....	34
रोजगारीको अवस्था:.....	35
स्वास्थ्य सेवा र जनपहुँच.....	35
नगरपालिकामा उपलब्ध स्वास्थ्य संस्थाहरु:	35
हाट बजार तथा त्यसको दुरी सम्बन्धी विवरण	36
यातायात र सवारी सुविधा:.....	36
स्थानीय पर्व तथा जत्रा,मेलाहरु:.....	36
पार्क तथा मनोरञ्जन स्थल सम्बन्धी विवरण.....	38
नगरपालिकामा रहेका वैकहरु:	39
नगरपालिकामा सन्चालित लघु वित्त संस्थाहरु:.....	39
नगरपालिकामा सन्चालित सहकारी संस्थाहरु:.....	39
सेवा प्रदानकालागि मानविय जनशक्ति	43
नगरपालिकामा रहेका सामुदायिक वनहरुको विवरण:	44
नगरपालिकामा रहेका विद्यालय तथा कलेजहरु:	47

भाग १

नगरपालिकाको परिचय

ऐतिहासिक पृष्ठभूमि:

म्याङलुङ नगरपालिका तेर्हथुम जिल्लाको मध्य भागमा पर्ने नगरपालिका हो । नेपाल सरकारले राज्यको पुनरसंरचना गर्दा साविकमा रहेका ६ वटा गाविसहरू (म्याङलुङ, तम्फुला, साब्ला, पिप्ले, जिरिखिम्टि र आम्बुङ मिलेर बनेको हो । यस नगरपालिकामा लिम्बु, ब्राम्हण, क्षेत्री, नेवार, तामाङ, गुरुङ, शेर्पा, राइ, दमाइ, कामी, सार्की आदि जातीहरूको वसोवास रहेको छ । धार्मिक रूपले हिन्दु, किराँत, बौद्ध, इशाई र मुसलमान आदि पाइन्छ । यस नगरपालिकाको कुल क्षेत्रफल १००.२१ वर्ग कि.मि. रहेको छ । जलश्रोतको हिसाबले तमोर नदि, खोरुङ्गा खोला, ताङमायाँ खोला, पिगुवा खोला रहेका छन् ।

तेर्हथुम जिल्लाको कुल क्षेत्रफल ६७९ व.कि. मि . मध्ये १००.२१ व.कि. मि . ओगटेको छ अर्थात कुल जिल्लाको क्षेत्रफल मध्ये करीव १५ प्रतिशत क्षेत्रफल यस नगरपालिकाले ओगटेको पाइन्छ । यस नगरपालिकाका सम्पूर्ण वडाहरू मा खेति योग्य जमिन छन् । करीव १५०० मि. को उचाइमा रहेको म्याङलुङ बजार जिल्लाको सदरमुकाम समेत हो । त्यसैले यहाँ जिल्लाको अन्य भुभागको तुलनामा घना वस्ति रहेको र वन्द व्यापार पनि अलि बढी नै हुने गर्दछ ।

ऐतिहासिक सिंहवाहिनी (मेयङलुङ) मन्दिर यसै नगरपालिकामा पर्दछ भने नारायणथान मन्दिर, पाथिभरा मन्दिर, श्री मिनाक्षी पाथिभरा मन्दिर आदि धार्मिक पर्यटनको हिसावले महत्वपूर्ण क्षेत्रहरू हुन् । यस नगरपालिकाको वडा नं ६ र ७ को शिरमा रहेको छेले लगायतको क्षेत्र तीनजुरे मिल्के एरियामा पर्दछ र यो अत्यन्तै मनोरम पर्यटकीय क्षेत्रमा पर्दछ ।

नामाकरण:

इतिहासकार लिलाबहादुर तुम्वाहाङफेका अनुसार यस म्याङलुङ क्षेत्रमा मानव वस्ति वसोवास हुनु पूर्व पुर्खाहरू हालको पोक्लाबाङ गढीवाट यहाँ आएका थिए । पोक्लाबाङ गढीवाट आउने पहिलो पुर्खा मनजित राइ थिए । मनजित राइको श्रीमतिको नाम सोधुङमाइकुमुखी र अर्को नाम तेनुतिहाङमा थियो । पुर्खाहरू वसोवास योग्य जमिनको लागि वर्तमान नगरपालिकाको वडा नम्बर ३ अन्तर्गत नागदह पोखरी नजिक खोरिया फाँड्न थाले । खोरिया फाँड्ने क्रममा त्यहाँ एउटा विरालो देखा पर्यो र कराउन थाल्यो । फडानीकै क्रममा अचानक त्यो विरालो माथि हतियार प्रहार हुन पुग्यो र रगतको भल वग्न थाल्यो केहि समय पछि त्यो विरालो ढुंगामा परिणत

भयो । त्यस पछि यो त भगवान वा देवी को रूप पो रहेछ भनि पुर्खाहरुले मेयडलुङ देवी (लिम्बु भाषामा "मेयड" को अर्थ "विरालो" र "लुङ को अर्थ "ढुंगा" हुन्छ) नामाकरण गरे । जसलाइ सोहि समयमा नागदह धारा पोखरी भन्दा केही माथि थुम्कीमा मन्दिर स्थापना गरि पुजा अर्चना गर्न थाले । यसरी मेयडलुङ देवीको स्थापना भयो भन्ने भनाइ छ । कालान्तरमा यहि मेयडलुङ देवीलाइ वर्तमान सिंहवाहिनी मन्दिर भएको स्थानमा स्थानान्तरण गरिएको भन्ने भनाइ छ । यसरी मेयडलुङ मन्दिर वा मेयडलुङ देवीको नामवाट यस क्षेत्रको नाम "मेयडलुङ" रहन गयो र यहि शव्द अपभ्रंस हुँदै हाल म्याडलुङ रहन गएको हो भन्ने भनाइ रहेको छ ।

भौगोलिक स्वरूप तथा सिमाना:

यस नगरपालिकाले तेर्हथुम जिल्लाको करीव १५% भुभाग ओगटेको छ । १००.२१ व. कि .मि . क्षेत्रफल रहेको यो नगरपालिकाको पुर्वमा फेदाप गाउँपालिका, पश्चिममा लालगुराँस नगरपालिका, उत्तरमा मेन्छयायेम गाउँपालिका तथा दक्षिणमा छथर गाउँपालिका तथा तमोर नदि पाँचथर जिल्ला पर्दछ । भौगोलिक रूपमा यो नगरपालिका २७*४" उत्तर देखि २७*१३" उत्तरी अक्षांश ८७*२७ देखि ८७*३७" पुर्वी देशान्तर मा अवस्थित रहेको छ ।

हावापानी:

समुद्री सतह देखि २८०० मिटर सम्म उचाइ रहेको यस नगरपालिकामा मिश्रित प्रकारको हावापानि पाइन्छ । नगरपालिका भरीमा उचाइ अनुसार हावापानी तापक्रम फरक फरक पाइन्छ । औषत अधिकतम २५ डिग्री र न्युनतम १० डिग्री सेल्सियस वीत ताम क्रम रहन्छ । जेठ,असार ,श्रावण र भाद्र मा मनसुनि वर्षा हुने गर्दछ भने असोज देखि फागुन सम्म चिसो हुने गर्दछ ।

भाग २ वस्तुगत विवरणः

जनसंख्या तथा सामाजिक, आर्थिक विवरणः

जात जातीको आधारमा घरधुरी विवरणः

जातजातीको आधारमा यस नगरपालीकामा १३ जातजातिहरूको मिश्रित बसोबास रहेको तथ्यांकबाट देखिन्छ । सबै भन्दा वढी लिम्बु जातिको ३३ प्रतिशत बसोबास भएको देखिन्छ । यस नगरपालीकामा भएका जातजातिहरूको जनसंख्या तथा घरधुरी विवरण तालिका १ मा देखाइएको छ । जनजातिहरूको वृत्त विवरण अनुसूचीमा संलग्न गरिएको छ ।

तालिका नं १

वार्ड नं	जातका आधारमा घरधुरीको विवरण														
	दमाइ	कामी	सार्की	लिम्बु	राइ	नेवार	तामाङ	गुरुङ	मगर	वाहुन	क्षेत्री	शेर्पा	घर्ती	अन्य	जम्मा
एक	२०	२९	१४	१३०	९	५१	३७	१	६	१००	१७६	०	०	१५	५८८
दुई	४	११	१०	८४	५	१६	८७	०	४	५२	९७	१	१२	५	३८८
तीन	८	२४	८	८	०	२४	४१	०	५	३६	४१	०	०	१	१९६
चार	१६	५८	१९	९	०	२४	११	०	०	११७	८३	०	१	०	३३८
पाँच	०	१	५	१३३	२	३	०	०	०	६	५४	०	०	४	२०८
छ	१८	२	०	१४०	२	३७	२	६	१	११०	५९	६८	०	०	४४५

सात	२१	१६	१	८०	१	७	६४	११७	०	२६	७३	७	२	१	४१६
आठ	४	३३	०	२०८	०	५६	२०	१	९	१३	११	०	४	०	३५९
नौ	५	३७	०	३०२	२	२३	४३	३	१	५१	४७	१	८	१	५२४
दश	२१	९	१३	१७७	१०	१	३१	१	११	४३	९२	०	१	०	४१०
जम्मा	११७	२२०	७०	१२७१	३१	२४२	३३६	१२९	३७	५५४	७३३	७७	२८	२७	३८७२
प्रतिशत	३%	६%	२%	३३%	१%	६%	९%	३%	१%	१४%	१९%	२%	१%	१%	१००%

श्रोत: घरधुरी सर्वेक्षण २०७५

जातको आधारमा जनंख्या विवरणः

तालिका नं २

वार्ड नं	जातका आधारमा जनसंख्याको विवरण														
	दमाइ	कामी	सार्की	लिम्बु	राइ	नेवार	तामाङ	गुरुङ	मगर	वाहुन	क्षेत्री	शेर्पा	घर्ती	अन्य	जम्मा
एक	१०२	१४१	७४	६३६	४४	२१२	१९२	४	२९	४४४	८२०	०	०	६४	२७६२
दुई	१८	७४	५५	३८१	२६	७०	४७२	०	१६	२३९	४८१	३	५६	३५	१९२६
तीन	४७	१२३	३०	४२	०	१३४	२२८	०	३५	२१२	२२४	०	०	७	१०८२
चार	७९	२६९	९१	३४	०	१४०	५२	०	०	५९०	३९२	०	५	०	१६५२
पाँच	०	६	२०	७५१	११	१५	०	०	०	३४	३१९	०	०	१८	११७४
छ	८९	१४	०	६८५	११	१९०	८	३०	५	५२५	३०५	३१४	०	०	२१७६

सात	८९	८३	४	३९४	३	३१	३१२	५१६	०	११३	३१९	३४	६	३	१९०७
आठ	१९	१५९	०	१०३६	०	२७३	१०१	३	५०	६१	६०	०	२७	०	१७८९
नौ	१७	१७७	०	१४८८	१२	१३३	१७८	१२	५	२११	१९६	३	४१	६	२४७९
दश	९५	४९	६३	९५०	४४	४	१४२	६	६४	२१३	३९५	०	१	०	२०२६
जम्मा	५५५	१०९५	३३७	६३९७	१५१	१२०२	१६८५	५७१	२०४	२६४२	३५११	३५४	१३६	१३३	१८९७३
परिवारको आकार	४.७४	४.९८	४.८१	५.०३	४.८७	४.९७	५.०१	४.४३	५.५१	४.७७	४.७९	४.६०	४.८६	४.९३	४.९०

श्रोत: घरधुरी सर्वेक्षण २०७५

जातको आधारमा घरको स्वामित्व:

तालिका नं ३

वार्ड नं	घरको स्वामित्व	जातका आधारमा घरको स्वामित्व सम्बन्धि विवरण														
		दमाइ	कामी	सार्की	लिम्बु	राइ	नेवार	तामाङ	गुरुङ	मगर	वाहुन	क्षेत्री	शेर्पा	घर्ती	अन्य	जम्मा
एक	निजि	१९	२८	१४	१०९	८	५१	३४	१	५	९३	१७३	०	०	१५	५५०
	भाडामा	१	१	०	२१	१	०	३	०	१	७	३	०	०	०	३८
दुई	निजि	४	११	१०	८४	५	१६	८७	०	४	५१	९७	१	१२	५	३८७
	भाडामा	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१	०	०	०	०	१
तीन	निजि	८	२४	८	८	०	२४	४१	०	५	३५	४०	०	०	१	१९४

	भाडामा	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१	१	०	०	०	२
चार	निजि	१६	५८	१९	९	०	२४	११	०	०	११७	८३	०	०	०	३३७
	भाडामा	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१	०	१
पाँच	निजि	०	१	५	१३३	२	३	०	०	०	६	५४	०	०	४	२०८
	भाडामा	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
छ	निजि	१८	२	०	१३८	१	३६	२	५	१	१०९	५९	६८	०	०	४३९
	भाडामा	०	०	०	२	१	१	०	१	०	१	०	०	०	०	६
सात	निजि	२०	१६	०	७७	१	७	६२	११३	०	१८	७१	७	२	०	३९४
	भाडामा	१	०	१	३	०	०	२	४	०	८	२	०	०	१	२२
आठ	निजि	४	३३	०	२०३	०	५६	१९	१	९	१३	११	०	४	०	३५३
	भाडामा	०	०	०	५	०	०	१	०	०	०	०	०	०	०	६
नौ	निजि	४	३३	०	२८०	१	२०	४२	३	१	४७	४२	१	८	१	४८३
	भाडामा	१	४	०	२२	१	३	१	०	०	४	५	०	०	०	४१
दश	निजि	२१	८	१३	१७७	१०	१	२९	१	११	४३	९२	०	१	०	४०७
	भाडामा	०	१	०	०	०	०	२	०	०	०	०	०	०	०	३
जम्मा	निजि	११४	२१४	६९	१२१८	२८	२३८	३२७	१२४	३६	५३२	७२२	७७	२७	२६	३७५२
	भाडामा	३	६	१	५३	३	४	९	५	१	२२	११	०	१	१	१२०

जातको आधारमा घरको वनावट:

तालिका नं ४

वार्ड नं	घरको वनावट	जातका आधारमा घरको वनावट सम्बन्धि विवरण														
		दमाइ	कामी	सार्की	लिम्बु	राइ	नेवार	तामाङ	गुरुङ	मगर	वाहुन	क्षेत्री	शेर्पा	घर्ती	अन्य	जम्मा
एक	पक्की	१	८	२	३२	०	२३	६	०	०	३९	४५	०	०	५	१६१
	कच्ची	१९	२१	१२	९८	९	२८	३१	१	६	६१	१३१	०	०	१०	४२७
	छाप्रो	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
दुइ	पक्की	१	१	२	६	०	४	३	०	०	१४	६	०	४	०	४१
	कच्ची	३	१०	७	७८	५	१२	८४	०	४	३८	९१	१	८	५	३४६
	छाप्रो	०	०	१	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१
तीन	पक्की	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
	कच्ची	८	२४	८	८	०	२४	४१	०	५	३६	४१	०	०	१	१९६
	छाप्रो	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
चार	पक्की	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
	कच्ची	१५	५५	१९	९	०	२४	११	०	०	११६	८३	०	१	०	३३३
	छाप्रो	१	३	०	०	०	०	०	०	०	१	०	०	०	०	५
पाँच	पक्की	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
	कच्ची	०	१	५	१२१	२	३	०	०	०	६	५४	०	०	४	१९६

	छाप्रो	०	०	०	१२	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१२
छ	पक्की	०	०	०	९	१	०	०	१	१	०	४	२	०	०	१८
	कच्ची	१४	२	०	१२३	१	३६	२	५	०	१०९	५४	६०	०	०	४०६
	छाप्रो	४	०	०	८	०	१	०	०	०	१	१	६	०	०	२१
सात	पक्की	०	०	०	८	०	२	२	२	०	३	४	०	०	०	२१
	कच्ची	१८	१४	१	७०	१	५	५९	१०६	०	२३	६७	७	१	१	३७३
	छाप्रो	३	२	०	२	०	०	३	९	०	०	२	०	१	०	२२
आठ	पक्की	०	०	०	०	०	३	०	०	०	०	०	०	०	०	३
	कच्ची	२	२५	०	१९२	०	५२	१७	१	९	१३	११	०	४	०	३२६
	छाप्रो	२	८	०	१६	०	१	३	०	०	०	०	०	०	०	३०
नौ	पक्की	०	०	०	५	०	०	२	०	०	२	१	०	०	०	१०
	कच्ची	३	३१	०	२६९	२	२३	३७	३	१	४५	४३	१	६	१	४६५
	छाप्रो	२	६	०	२८	०	०	४	०	०	४	३	०	२	०	४९
दश	पक्की	१	०	०	६	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	७
	कच्ची	१५	७	१०	१६१	७	१	२६	१	११	३८	८३	०	१	०	३६१
	छाप्रो	५	२	३	१०	३	०	५	०	०	५	९	०	०	०	४२
जम्मा	पक्की	३	९	४	६६	१	३२	१३	३	१	५८	६०	२	४	५	२६१
	कच्ची	९७	१९०	६२	११२९	२७	२०८	३०८	११७	३६	४८५	६५८	६९	२१	२२	३४२९
	छाप्रो	१७	२१	४	७६	३	२	१५	९	०	११	१५	६	३	०	१८२

श्रोत: घरधुरी सर्वेक्षण २०७५

जातको आधारमा सम्पन्नता स्तर सम्बन्धि विवरणः

यस नगरपालिको आर्थिक सम्पन्नता स्तरीकरण वडा अनुसारको विवरण निम्न तालिका अनुसार प्रस्तुत गरिएकोछ

तालिका नं ५

वार्ड नं	सम्पन्नताको विवरण	जातका आधारमा सम्पन्नताको स्तर सम्बन्धि विवरण														
		दमाइ	कामी	साकी	लिम्बु	राइ	नेवार	तामाङ	गुरुङ	मगर	वाहुन	क्षेत्री	शेर्पा	घर्ती	अन्य	जम्मा
एक	अतिगरीव	११	११	१	२८	२	५	१९	०	१	५	६२	०	०	४	१४९
	गरीव	७	६	६	६०	४	१८	१०	०	३	४५	७५	०	०	३	२३७
	मध्यम	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
	सम्पन्न	२	१२	७	४२	३	२८	८	१	२	५०	३९	०	०	८	२०२
दुई	अतिगरीव	०	१	२	१२	२	३	४०	०	०	४	४०	०	२	१	१०७
	गरीव	३	५	२	२०	०	२	२५	०	३	१४	१५	१	३	१	९४
	मध्यम	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
	सम्पन्न	१	५	६	५२	३	११	२२	०	१	३४	४२	०	७	३	१८७
तीन	अतिगरीव	२	०	१	०	०	१	३	०	०	२	३	०	०	०	१२
	गरीव	१	६	४	०	०	१	८	०	१	१	७	०	०	०	२९
	मध्यम	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०

	सम्पन्न	५	१८	३	८	०	२२	३०	०	४	३३	३१	०	०	१	१५५
चार	अतिगरीव	५	२३	३	१	०	३	१	०	०	११	१८	०	०	०	६५
	गरीव	३	१९	१०	१	०	६	४	०	०	९	१६	०	०	०	६८
	मध्यम	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
	सम्पन्न	८	१६	६	७	०	१५	६	०	०	९७	४९	०	१	०	२०५
पाँच	अतिगरीव	०	०	४	४१	१	२	०	०	०	०	८	०	०	०	५६
	गरीव	०	१	०	४७	०	०	०	०	०	१	१२	०	०	०	६१
	मध्यम	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
	सम्पन्न	०	०	१	४५	१	१	०	०	०	५	३४	०	०	४	९१
छ	अतिगरीव	१०	०	०	२७	०	३	०	०	०	१८	६	१८	०	०	८२
	गरीव	१	२	०	३२	०	६	१	१	०	२२	४	२५	०	०	९४
	मध्यम	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
	सम्पन्न	७	०	०	८१	२	२८	१	५	१	७०	४९	२५	०	०	२६९
सात	अतिगरीव	८	१०	०	२८	०	०	४०	७४	०	५	१७	५	१	०	१८८
	गरीव	१०	६	१	३७	१	७	२३	४३	०	१८	४२	२	१	१	१९२
	मध्यम	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
	सम्पन्न	३	०	०	१५	०	०	१	०	०	३	१४	०	०	०	३६

आठ	अतिगरीव	२	९	०	६२	०	१२	१३	१	३	०	१	०	१	०	१०४
	गरीव	१	९	०	८३	०	१८	६	०	४	३	२	०	१	०	१२७
	मध्यम	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
	सम्पन्न	१	१५	०	६३	०	२६	१	०	२	१०	८	०	२	०	१२८
नौ	अतिगरीव	२	९	०	११३	१	३	१०	०	०	४	८	०	६	०	१५६
	गरीव	२	१७	०	११८	१	११	१६	३	१	२२	१६	०	२	०	२०९
	मध्यम	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
	सम्पन्न	१	११	०	७१	०	९	१७	०	०	२५	२३	१	०	१	१५९
दश	अतिगरीव	३	०	५	४७	२	०	७	०	३	१०	२०	०	१	०	९८
	गरीव	१	०	१	१	१	१	९	०	२	५	४	०	०	०	२५
	मध्यम	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
	सम्पन्न	१७	९	७	१२९	७	०	१५	१	६	२८	६८	०	०	०	२८७
जम्मा	अतिगरीव	४३	६३	१६	३५९	८	३२	१३३	७५	७	५९	१८३	२३	११	५	१०१७
	गरीव	२९	७१	२४	३९९	७	७०	१०२	४७	१४	१४०	१९३	२८	७	५	११३६
	मध्यम	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
	सम्पन्न	४५	८६	३०	५१३	१६	१४०	१०१	७	१६	३५५	३५७	२६	१०	१७	१७१९

श्रोत: घरधुरी सर्वेक्षण २०७५

लिंगको आधारमा जनसंख्याको विवरणः

यस म्याङ्लुङ नगरपालीकाको कुल घरधुरी ३८७२ रहेको छ जहाँ महिला १२७८ (४९.४२ %) तथा पुरुष १६९५ (५०.५८ %) गरि जम्मा जनसंख्या १८९७३ छ तथा नगरपालिका बाहिरका भाडामा बस्ने जम्मा ११०७ जना गरी जम्म २००८० हुन आउँछ । घरधुरी सर्वेक्षणका आधारमा नगरपालिकाको लैङ्गिक वर्गीकरण अनुसार वडागत जनसंख्याको विवरण तलको तालिका मा उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका न. वडागत घरधुरी तथा लैङ्गिक बोट अनुसारको जनसंख्याका विवरण

तालिका नं ६

लिंगको आधारमा जनसंख्या विवरण				
वडा नं	घरधुरी संख्या	पुरुष	महिला	जम्मा जनसंख्या
१	५८८	१३३२	१४३०	२७६२
२	३८८	९७४	९५२	१९२६
३	१९६	५५२	५३०	१०८२
४	३३८	८५१	८०१	१६५२
५	२०८	६१९	५५५	११७४
६	४४५	११३६	१०४०	२१७६
७	४१६	९७९	९२८	१९०७
८	३५९	९०९	८८०	१७८९
९	५२४	१२७८	१२०१	२४७९
१०	४१०	१०६५	९६१	२०२६
जम्मा	३८७२	१६९५	१२७८	१८९७३

श्रोतः घरधुरी सर्वेक्षण २०७५

यहाँका मुख्य भाषाहरु

यस नगरपालिकामा बोलिने मुख्य भाषा खस नेपाली भाषा नै हो । । मातृभाषाको रूपमा लिम्बु जातीले लिम्बु भाषा शेर्पाले शेर्पा भाषा, तामाङले तामाङ भाषा , गुरुङ ले गुरुङ भाषा बोल्ने गरेको भएपनि सबै जातिको साझा बोल्ने माध्यम भाषा नेपालीनै प्रयोग गरिन्छ ।

उमेर अनुसारको जनसंख्या

यस नगरपालिकाको जनसंख्याको अवस्थालाई उमेरगत आधारमा पाँच समूहमा वर्गीकरण गरिएको छ । जस को विवरण तालिका नं. ७ मा उल्लेख गरिएको छ ।

उमेरको आधारमा जनसंख्या विवरण

तालिका नं ७

उमेर समुहको आधारमा जनसंख्या विवरण						
वडा नम्बर	१ देखि ५ वर्ष सम्म	६ देखि १५ वर्ष सम्म	१६ देखि ४५ वर्ष सम्म	४६ देखि ५९ वर्ष सम्म	६० वर्ष भन्दा माथि	जम्मा
१	२२०	४३५	१२१५	६०७	२८५	२७६२
२	१२५	३३२	८२७	४१४	२२८	१९२६
३	९७	१७१	४४५	२२३	१४६	१०८२
४	१४४	२२२	७१२	३५६	२१८	१६५२
५	१०९	१६३	५००	२५०	१५२	११७४
६	१९३	३३०	९३४	४६७	२५२	२१७६
७	१४३	३२०	८३६	४१८	१९०	१९०७
८	१९८	२८८	७२४	३६२	२१७	१७८९
९	११४	४१३	१०२७	५१४	४११	२४७९
१०	१८८	३२४	८३६	४२०	२५८	२०२६
जम्मा	१५३१	२९९८	८०५६	४०३१	२३५७	१८९७३

जग्गा वितरण सम्बन्धि विवरणः

यस नपामा सबै घरधुरीको निजी जमीन रहेको छ यद्यपि जमीनको स्वामीत्व व्यवसायिक खेतीको लागि पर्याप्त छैन । प्राय कृषकहरूले आफूसंग भएको जमीनमा निर्वाहमुखी खेती गर्ने गरेका छन् । निजी जमीन स्वामीत्वलाई आधार मान्दा यस नगरपालिकामा साना कृषकहरूको वाहुल्यता पाइन्छ ।

तालिका नं ८

निजी जग्गा वितरण सम्बन्धि विवरण					
वडा नं	१ देखि १० रोपनि सम्म	११ देखि २० रोपनि सम्म	२१ देखि ३० रोपनि सम्म	३० रोपनि भन्दा माथि	जम्मा घरधुरी
१	७८	८८	२०३	२२२	५९१
२	७४	११७	१४७	४८	३८६
३	३०	८०	८०	६	१९६
४	१०४	९६	११२	२५	३३७
५	३३	५७	९०	२८	२०८
६	४८	१०५	२४५	४७	४४५
७	४८	१६५	१५६	४७	४१६
८	५८	१५०	१४८	३	३५९
९	१२८	२५१	१०२	४३	५२४
१०	८०	१६८	१४६	१६	४१०
जम्मा	६८१	१२७७	१४२९	४८५	३८७२

श्रोत: घरधुरी सर्वेक्षण २०७५

घरपालुवा पशुपक्षी सम्बन्धी विवरणः

यस नगर क्षेत्रमा पशुपालनको प्रसस्त संभाव्यता भएको जमिनहरू रहेका छन । प्रशस्त चरन क्षेत्र, चिसो हावापानी आदिको कारणले उच्च पहाडी क्षेत्रमा फस्टाउन सक्ने चौरी, च्यांग्रा, भेडा, स्थानीय बाख्रा, गाईहरूको व्यवसायिक पालनको प्रसस्त संभावना देखिन्छ । साथै जिल्ला सदरमुकाममा भएकोले पनि व्यवसायिक पशुपालन गरी उत्पादनलाई सहजै खपत गराउन सकिने संभावना देखिन्छ । यस क्षेत्रमा पालन गर्ने

गरिएको पशुहरूमा दुधको लागि गाई; मासुको लागि बाख्रा, भेडा, कुखुरा, वंगुर जोत्नको लागि गोरु; पालन गरेको पाइन्छ। यस क्षेत्रमा गाईको पालन गरी दुध र दुधजन्य उत्पादन र बाख्रा, कुखुरा माछा, वंगुरपालन गरी मासुजन्य उत्पादनलाई थप बढावा दिन सके आय आर्जनको र पोषण समेतको अवस्थामा सुधार गर्न मद्दत मिल्ने देखिन्छ। व्यवसायिक रुपमा वार्ड नं. ६ वाट दैनिक २५० लिटर दुध म्याडलुङ्ग वजार र जिरिखिम्ती वजारमा आउने गरेको अवस्था छ। हाल रहेका पाल्नु पशुपंक्षीको विवरण निम्न तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका नं ९

वडा नम्बर	पशु पंक्षि सम्बन्धि विवरण					जम्मा
	गाई गोरु	भैंसि राँगा	भेडा बाख्रा	सुँगुर वंगुर	हाँस कुखुरा	
एक	३४०	२०८	११४०	४००	३३४७	५४३५
दुई	४०६	१०१	११४५	३४१	१९२५	३९१८
तीन	२९०	१७६	८१५	१८६	१९१०	३३७७
चार	६२३	२२६	१४८८	७४	२५७४	४९८५
पाँच	३५४	९५	७९१	१८३	१०४५	२४६८
छ	८४१	१७८	१२३६	३५६	३००४	५६१५
सात	२७८	१४२	८२१	२०५	२५२०	३९६६
आठ	५१०	१५८	९२२	३९०	२०३९	४०१९
नौ	५५९	७६	६९८	४५६	१५९६	३३८५
दश	६७१	२४८	१३९४	३६५	१९५८	४६३६
जम्मा	४८७२	१६०८	१०४५०	२९५६	२१९१८	४१८०४

श्रोत: घरधुरी सर्वेक्षण २०७५

चर्पि सम्बन्धि विवरण:

तालिका नं १०

चर्पि सम्बन्धि विवरण

वडा नम्बर	चर्पि संख्या	जम्मा घरधुरी	अस्थाइ खाल्डे चर्पि प्रयोग गर्ने घरधुरी संख्या
१	५५६	५९१	३५
२	३८६	३८६	०
३	१८२	१९६	१४
४	३१३	३३७	२४
५	१७४	२०८	३४
६	३८८	४४५	५७
७	३४५	४१६	७१
८	२६७	३५९	९२
९	४४९	५२४	७५
१०	३६८	४१०	४२
जम्मा	३४२८	३८७२	४४४

श्रोत: घरधुरी सर्वेक्षण २०७५

वस्ती र वडागत जनघनत्व तथा भूमिको बितरण

म्याङ्लुङ नगरपालीकाको औषत जनघनत्व लगभग १८९ जना प्रति वर्ग कि.मि. हुन आउँछ । वडागत रुपमा रहेको जनसंख्या र जनघनत्वलाई तल तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं ११

जनघनत्व			
वडा नं	जनसंख्या	क्षेत्रफल	जनघनत्व प्रति वकिमि
१	२७६२	१०.१०	२७३
२	१९२६	९.२६	२०८
३	१०८२	८.७५	१२४

४	१६५२	११.५०	१४४
५	११७४	११.५०	१०२
६	२१७६	१०.५०	२०७
७	१९०७	११.२५	१७०
८	१७८९	९.१०	१९७
९	२४७९	१०.१०	२४५
१०	२०२६	८.१०	२५०
जम्मा	१८९७३	१००	१८९

श्रोत: घरधुरी सर्वेक्षण २०७५

खाद्य सुरक्षा

यस म्याङलुङ नगरपालिकाको सन्दर्भमा खाद्य सुरक्षा एउटा मध्यम चुनौति देखिएको छ । यहाँको हावापानी तथा भौगोलिक अवस्थाको कारण उत्पादकत्व कम भएकोले उत्पादित खाद्यान्नले धान्न नसक्ने र बाहिरबाट खाद्यन्न आपूर्ति गर्ने अभ्यासले स्थानीय मानिसहरूको खेतीपाती र जमीन मलजल गर्ने अभ्यासमा कमी आई जमीनको उर्वराशक्तीमा हास आउनाको साथै जमीन बाँझो राख्ने चलन बढ्न गएको छ । जसको कारण परनिर्भरतामा समेत वृद्धि भएको छ ।

खाद्य निर्भरताको अवस्था

यस नगरपालिकाको खाद्य निर्भरताको अवस्थालाई दुई श्रेणीमा विभाजन गरिएको छ । खाद्य निर्भरताको अवस्थामा आन्तरिक खाद्यबाली उत्पादनलाई मात्र आधार मानिएको छ । यसमा उत्पादन भएको खाद्यान्नले तराईको किन्ने गरेको छ । यस यसमा विशेषगरी, धमन मकै, गहुँ, जौ, आलु, फापर, आदि उत्पादन गरिन्छ । खाद्य निर्भरता विश्लेषण गर्दा यस नगरपालिकाको ४५.२१% घरधुरी मात्र खाद्यान्नमा आत्म निर्भर देखिन्छ । बहुसंख्यक अर्थात् ५४.७९% घरधुरीलाई स्थानीय उत्पादनले ३ देखि ९ महिना मात्र खान पुग्ने देखिन्छ ।

खाद्यान्न बाली उत्पादन

भौगोलिक तथा हावापानीको विविधताले गर्दा यस यस नगरपालिकामा कृषिको क्षेत्रमा समेत विविधता पाइन्छ । यस नगरपालिकामा खाद्यन्नबाली अन्तर्गत धान र मकै मुख्य रहेका छन । भिरालो जमिन, पहाडी धरातलीय स्वरूप साथै यहाँको तापक्रम, पानीको उपलब्धता, जमीनको बनावट आदि कारणको अनुकूल हुने गरी कृषकहरुले धान, कोदो, मकै, फापर, गहुँ, जस्ता खाद्यन्न बालीहरु लगाउने गर्दछन् । यहाँको माटो हलुका भएकोले गर्दा प्रांगारिक मलको प्रयोग बढाई सिंचाई सुविधा विस्तार गर्न सकेको खण्डमा नगरपालिका खाद्यान्न बालीको उत्पादन बृद्धि गर्न सकिने संभावना रहेको छ । मुख्य खाद्यान्न बालीहरुको वार्षिक उत्पादन परिमाण निम्न अनुसार रहेकोछ

तालिका नं १२

खाद्य बाली सम्बन्धि विवरण			
क्र सं	बालिको नाम	उत्पादन मे ट मा	कैफियत
१	धान	५१४८	
२	मकै	४५६३	
३	गहुँ	१७५	
४	कोदो	४७६	
५	जौ	४	
६	आलु	५४२०	
७	तरकारी	३५९६	सवै जातको

श्रोत: घरधुरी सर्वेक्षण २०७५

नगदेबाली उत्पादन

यस नगरपालिकामा व्यवसायिक रुपमा नगदेबाली खेती को रुपमा अलैची, अम्लीसो,अदुवा गर्ने गरिएको छ यद्यपि केही वर्ष यता देखि लसुन लगायत केहि रुको व्यवसायिक खेती गर्ने क्रम बढेको छ । धेरै प्रकारका नगदेबालीको लागि संभावना भए पनि स्थानीय उत्पादन कम छ ।, खुर्सानी, लसुन, मह, चिसो ठाउमा हुने तरकारी बिउ, दुधजन्य पदार्थहरु, कृषि र वनमा आधारित नगदेबाली प्रवद्र्धनको लागि पकेट क्षेत्र निर्धारण

गरी कार्यक्रम संचालन गर्न सकेको खण्डमा यी नगदेबालीहरूको प्रचुर संभावना देखिन्छ । मुख्य उत्पादन निम्न अनुसार रहेकाछन ।

तालिका नं १३

मुख्य नगदेबालि उत्पादन विवरण			
क्र सं	बालिको नाम	उत्पादन मे .ट.	कैफियत
१	अलैंचि	४७	
२	अदुवा	३७५	
३	अम्लिसो	२	
४	अकवरे खुर्सानी	१	
जम्मा		४२५	

नपाको निकासी जन्य स्रोतको विवरण

यस नगरपालिकाबाट उत्पादन भएर बाह्य निकासी हुने स्रोतहरूमा बिषेश गरी कृषिजन्य, पशुजन्य र प्राकृतिक उत्पादनहरू हुन । निकासीको मात्रात्मक अवस्थाको तथ्याङ्क उपलब्ध हुन नसकेकोले उत्पादन अवस्थालाई नै अनुमान गर्न सकिने छ । यहाबाट निकासी हुने स्रोतहरूको जानकारी तलको तालिकाहरूमा दिइएको छ ।

तालिका नं १४

क्र.सं.	वस्तुको नाम	क्षेत्रहरू
१	आलु, घीउ, मह, अदुवा, अम्लिसो, तरकारी,	कृषिजन्य उत्पादन
२	भेडा, बाखा, खसि, वंगुर	पशुजन्य उत्पादन
३	उत्तिस, जटामसी, अलैंची,चिराइतो, जडीबुटी	कृषि जन्य र प्राकृतिक उत्पादन

फलफूल उत्पादन

यस नगर क्षेत्रमामा मुख्य गरी सुन्तला, आरु,अम्वा,मेवा, आदी फलफूल उत्पादन हुने गर्दछ । यस क्षेत्रमा उत्पादित फलफूल प्राय गरी घरायसी खपत हुने गरेको छ भने केहि उत्पादनहरु व्यापारिक प्रयोजनको लागि खपत हुने क्रम पनि सुरु भएको छ । हाल आएर किवि खेति पनि परीक्षणको रुपमा सुरु गरिएको छ । मुख्य फलफूल उत्पादनको अवस्था तपशिलमा उल्लेख गरीए अनुसार छ ।

तालिका नं १५

मुख्य फलफूल उत्पादन (केजीमा)					
वडा नम्बर	कागति	सुन्तला	मेवा	अम्वा	जम्मा
१	१७९	२७५	१६७	२०१	८२२
२	१७५	४६५	१२३	२७६	१०३९
३	१४३	३७८	५६	१३४	७११
४	२७९	१२६६	१६७	४७५	२१८७
५	३८६	९७८	३४५	४७६	२१८५
६	१५०	१७०	४०	२००	५६०
७	२००	१००	७०	१००	४७०
८	१२४	२७६	७२	२७८	७५०
९	५६५	१७४६	१६८	२७३	२७५२
१०	४७५	१५४७	२७८	९७५	३२७५
जम्मा	२६७६	७२०१	१४८६	३३८८	१४७५१

श्रोत: घरधुरी सर्वेक्षण २०७५

आम्दानीको आधारमा घरधुरी विवरण:

तालिका नं १६

आम्दानीको आधारमा घरधुरी विवरण					
वडा नं	५० हजार भन्दा कम आम्दानी हुने घरधुरी	१ लाख ५० हजार सम्म आम्दानी हुने घरधुरी	२ लाख ५० हजार सम्म आम्दानी हुने घरधुरी	३ लाख ५० हजार भन्दा बढी आम्दानी हुने घरधुरी	जम्मा
१	७८	८८	२०३	२२२	५९१
२	६६	१२५	१४७	४८	३८६
३	३०	८०	८०	६	१९६
४	१०४	९६	११२	२५	३३७
५	३३	५७	९०	२८	२०८
६	४८	१०५	२४५	४७	४४५
७	४८	१६५	१५६	४७	४१६
८	५८	१५०	१४८	३	३५९
९	१२८	२५१	१०२	४३	५२४
१०	८०	१६८	१४६	१६	४१०
जम्मा	६७३	१२८५	१४२९	४८५	३८७२

श्रोत: घरधुरी सर्वेक्षण २०७५

शैक्षिक अवस्था

म्याङ्लुङ नगरपालिकाको कुल साक्षरता ८९.३५ प्रतिशत रहेको छ । उक्त तथ्याङ्कमा ६ वर्ष मुनिका बिद्यालय नगएका बालबालिकाको जनसंख्या समावेश गरिएको छैन । नगरपालिकामा रहेको साक्षरता र निरक्षरताको विवरण तालिका १७ मा देखाईएको छ ।

तहगत शैक्षिक अवस्था

तालिका नं. १७ तहगत शैक्षिक अवस्था सम्बन्धी विवरण

शैक्षिक अवस्था वारे जानकारी

वडा नम्बर	निराक्षर	अनौपचारिक शिक्षा	कक्षा ५ सम्म	कक्षा १० सम्म	एस् एल् सी भन्दा माथि	जम्मा
१	२०५	२८४	४५६	६५१	९९२	२५८८
२	१४९	१२०	३०७	६६२	६१२	१८५०
३	३	११	१८	३१५	३५९	७०६
४	१५२	१३	४११	४५९	४७३	१५०८
५	१२८	७०	१९२	४७३	२९८	११६१
६	१५३	२०२	४०२	७०५	५८२	२०४४
७	१७६	१६३	३४२	५७३	४६४	१७१८
८	१७५	५५	४४४	६९५	३४९	१७१८
९	२७४	२३६	३६९	८३८	३८२	२०९९
१०	१४४	१८०	३४१	६२४	५००	१७८९
जम्मा	१५५९	१३३४	३२८२	५९९५	५०११	१७१८१

श्रोत: घरधुरी सर्वेक्षण २०७५

शैक्षिक संस्था, विद्यार्थी तथा शिक्षक सम्बन्धी विवरण

यस नगरपालीकाका विभिन्न वडामा रहेका विद्यालयहरुको विवरण निम्न तालिका २० मा समावेश गरिएको छ

तालिका नं १८

विद्यालयको संख्या तथा विवरण	कार्यरत शिक्षक संख्या			बिद्यार्थी संख्या		
	शिक्षक	शिक्षिका	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा
सरकारी विद्यालय १=१२ कक्षा सम्म	१३४	१५५	२८९	१५७२	१३८९	२९६१
निजि विद्यालय १=१२ कक्षा सम्म	५०	५३	१०३	९८९	११६१	२१५०
क्याम्पस	२९	५	३४	३१५	१५४	४६९
जम्मा	२१३	२१३	४२६	२८७६	२७०४	५५८०

शैक्षिक संस्था संख्या	२४	आधारभूत विद्यालय
	६	माध्यमिक विद्यालय
	६	निजी विद्यालय
	२	क्याम्पस
	१	प्राविधिक शिक्षालय
	३९	जम्मा

उद्योग क्षेत्रको स्थिति:

यस नगर क्षेत्रको घरेलु तथा साना उद्योगहरू सामान्य रूपमा स्थापना भएर संञ्चालन हुदै आएका छन् । विशेष गरी मिल, स्थानीय कच्चा पदार्थमा आधारित राडीपाखी, महउत्पादन, हस्तकलाका सामानमा ढाका कपडा तयार गर्ने घरेलु उद्योगहरू संचालन भएको छ । स्थानीय मौलिक सीप ढाकालाई प्रवर्द्धन गरी उद्योग स्थापनामा प्रोत्साहन गर्न सके यस नपालाई सवै तिर परिचित गराउँन गाहारे पदैन । यस नगरपालिका भित्र दर्ता भएका घरेलु तथा साना उद्योगहरूको विवरण निम्न अनुसार रहेकोछ ।

तालिका नं १९ दर्ता भएका घरेलु तथा साना उद्योगहरूको विवरण

क्र.सं.	उद्योगको नाम	उद्योग दर्ता संख्या	कैफियत
१	ढाका कपडा	८५	
२	निर्माण	४३	
३	कृषि औजार	१	
४	व्यूटीपार्लर	११	
५	हाउस वाइरिङ्ग	२	
६	राइस मिल	२३	
७	कृषि फर्म	५१	
८	पुस्तकालय	१	
९	ज्वेलर्स	११	

१०	कुटिर	१	
११	मैन वति	१	
१२	ल्याडग्वोज सेन्टर	१	
१३	नुडल्स	१	
१४	इटा	२	
१५	फोटो स्टुडियो	१	
१६	मोटर साइकल वर्क्सप	६	
१७	फर्निचर	२८	भेनियर,समिलसहित
१८	सिलाइ	५७	
१९	दालमोठ	२	
२०	होटल गेस्टहाउस	३६	
२१	विस्कुट	४	
२२	छापाखाना	३	
२३	सैलुन	२	
२४	फेस हाउस	१	
२५	हेल्थ केयर	१	
२६	मोवाइल सेन्टर	२	
२७	झोला	१	
२८	जुस	१	
२९	अचार	१	
३०	सुती कपडा	१	
३१	जुता चप्पल	१	
३२	तयारी पोषाक	१	
३३	इलेक्टोनिक इन्स्ट्र्यूट	५	

३४	दाना	१	
३५	ग्रिल	४	
३६	आर्ट सेन्टर	४	
३७	कम्प्युटर इन्स्टिच्यूट	११	
३८	सिनेमा हल	१	
जम्मा		४०९	

श्रोत घरेलु तथा साना उद्योग विकास समिति, तेर्हथुम

सिप विकास सम्बन्धि विवरण

यस नगरपालिका भरिमा विभिन्न समयमा विभिन्न संघ संस्थाले प्रदान गरेका सिप विकास तालिमहरूको विवरण निम्न अनुसार उल्लेख गरिएको छ ।

सिप विकास तालिम प्राप्त जनशक्ति विवरण					
क्र.सं.	तालिमको नाम	महिला	पुरुष	जम्मा	कैफियत
१	ढाका वुनाइ तालिम	१४२	११	१५३	
२	हाउस वाइरिङ्ग तालिम	०	२०	२०	
३	प्लम्बिङ्ग तालिम	०	११	११	
४	सिलाइ कटाइ तालिम	४५	११	५६	
५	बुटिक तालिम	९	३	१२	
६	कम्प्युटर तालिम	८	५	१३	
७	वाँस फर्निचर तालिम	२	७	९	
८	मैन वत्ति तालिम	२	०	२	
१०	पत्रकारीता तालिम	२	८	१०	
११	उद्यमसिलता विकास	२४०	६०	३००	
जम्मा		४५०	१३६	५८६	

श्रोत: घरधुरी सर्वेक्षण २०७५

रोजगारीको अवस्था:

रोजगारी सम्बन्धि विवरण					
जागिर	कृषि	व्यापार	वैदेशिक	लघु उधम	जम्मा
६७७	५०६५	१०७०	१८७५	३६९	९०५६

स्वास्थ्य सेवा र जनपहुँच

यस नपाको स्वास्थ्य सेवा पूर्वाधारको लागि वडा नं. १, २, ३ का लागि जिल्ला अस्पताल, ४, ६, ८, ९, १० मा स्वास्थ्य चौकी स्थापना गरिएको छ । उक्त चौकीबाट सामान्य चिकित्सा, परिवार नियोजन अस्थाइ साधन वितरण तथा परामर्श, निः शुल्क प्रसूति सेवा, खोपसेवा, पोषण कार्यक्रम संचालन तथा स्वास्थ्य सल्लाह प्रदान गरिंदै आएको छ । जिल्ला अस्पताल यहि भएकोले प्राय सबै सेवा त्यहा वाट प्रवाह हुने गरेको छ । जम्मा ३८७४ घरधुरी मध्ये ३४५७ घर परिवारले स्वास्थ्य संस्था सम्म पहुँच पुगेको छ । नगरपालिका भित्र ७ वटा सामुदायिक सरकारी स्वास्थ्य संस्थाहरु रहेका छन् ।

नगरपालिकामा उपलब्ध स्वास्थ्य संस्थाहरु:

तालिका नं २०

क्रं सं	विवरण	वडा नं	कैफियत
१	जिल्ला अस्पताल	१	सरकारी
२	स्वास्थ्य चौकी	४	सरकारी
३	स्वास्थ्य चौकी	६	सरकारी
४	स्वास्थ्य चौकी	८	सरकारी
५	स्वास्थ्य चौकी	९	सरकारी
६	स्वास्थ्य चौकी	१०	सरकारी
७	शहरी स्वास्थ्य चौकी	७	सरकारी

श्रोत: घरधुरी सर्वेक्षण २०७५

हाट बजार तथा त्यसको दुरी सम्बन्धी विवरण

यस नगरपालिकाको स्थानीय बजार सदरमुकामको म्याङलुङ बजार र वडा नं ६,७ को जिरिखिम्ती हुन । दैनिक उपभोग्य बस्तु खरिद तथा उत्पादित सामग्री किनबेचको लागि यिनै बजारमा पुग्नुपर्ने हुन्छ । यस बाहेक साना बजारको रूपमा हलिमेला र सन्सारी बजार रहेका छन ।

यातायात र सवारी सुविधा:

धरान देखि यस नपाको केन्द्र भाग सम्म सडक निर्माण पूरा भएको छ सवै वडा कार्यालय सम्म कच्ची सडक जोडीएको छ । करिव २८८ कि.मि सडकको ट्रयाक खनि सकिएको छ ।

तालिका नं २१

सडक सञ्जालको विद्यमान अवस्था			
क्र.सं.	सडकको वर्गीकरण	लम्वाई कि.मि.	औसत चौडाइ (मि.)
१	राजमार्ग	१५	१०
२	सहायक राजमार्ग	१४	५
३	पक्की तथा कालोपत्रे	१४	५
४	ग्राभेल सडक	३	६.५
५	कच्ची सडक+मौसमी सडक	२२७.०५	५
६	मुल वाटो	१५	२
७	ईटा विच्छाइएको वाटो	०	०
८	ढुंगा छापेको वाटो	०	०
९	सिटी तथा खुडकिला+भ्याड	०	०
जम्मा		२८८	

श्रोत: घरधुरी सर्वेक्षण २०७५

स्थानीय पर्व तथा जत्रा,मेलाहरु:

यस नगरपालिका भित्र मानिने मुख्य पर्वहरु निम्नानुसार छन्:

तालिका नं २२

स्थानीय मुख्य चाड पर्वहरू			
क्र.सं.	चाडपर्व	जातजाति	समय
१	दशैं तिहार	सवैले विशेष गरी हिन्दु	असोज कार्तिक
२	उधौली	लिम्बु राई	मंसिर
३	उभौली	लिम्बु, राई	वैशाख
४	माघे संक्रान्ती	सवै	माघमा
५	चैते दशैं	सवै	फागुन चैत्र
६	चण्डि पुर्णिमा	सवै	फागुन
७	ल्होसार	गुरुङ,तामाङ,शेर्पा	पौष,माघ

यस नगरपालिकामा विभिन्न मेलाहरू समेत लाग्ने गर्दछन् । जसको विवरण निम्न अनुसार छन्:

तालिका नं २३

नगरपालिकाका मेला पर्वहरू						
क्र.सं.	मेलाहरूका नाम	मनाइने महिना	स्थान	तिथि	मनाउने जातजाति	कैफियत
१	हलिमेला	बैशाख	हलिमेला		सबै	
२	गाईजात्रा	श्रावण+भाद्र	म्याङलुङ वजार	कृष्णजन्माष्टमी	नेवार	
३	अष्टमी जात्रा	भाद्र	म्याङलुङ वजार	भाद्र कृष्ण अष्टमी	नेवार सहित सवै	
४	खोरुण्डे	फागुन	जिरिखिम्ति	फागुपूणिमा	सबै	

पार्क तथा मनोरञ्जन स्थल सम्बन्धी विवरण

यसनपामा उल्लेखनीय पार्कहरु नभएपनि पर्यटकीय रुटको रुपमा विकास गर्न सकिने केही पूर्वाधारहरु रहेका छ । मनोरञ्जन तथा महत्वपूर्ण स्थलहरुको विवरण तलको तालिका मा यस सम्बन्धी विवरण समावेश गरिएको छ ।

तालिका नं २४

स्थानीय पर्यटकीय स्थलहरुको विवरण					
क्र.सं.	पर्यटकीय स्थलहरुको नाम	वडा नं.	स्थलको महत्व	दैनिक औसतमा आउने पर्यटकहरु को संख्या	कैफियत
१	सिंहबाहीनी मन्दिर	१	धर्मिक÷पर्यटकिय	७५	
२	पाथीभरा मन्दिर	५	धर्मिक÷पर्यटकिय	१००	
३	सिमिनाक्षी पाथिभरा मन्दिर	७,८	धर्मिक÷पर्यटकिय	५५	
४	छेलेडाडा	७	पर्यटकिय	११	
५	खुर्कुटे ओडार	१	पर्यटकिय÷ऐतिहासिक		
६	म्याडलुङ्ग ढुंगा	१	धर्मिक÷पर्यटकिय	१००	
७	कर्माछ्योसलिङ्ग गुम्बा	८	धर्मिक÷पर्यटकिय	१	
८	शिव मन्दिर	८	धर्मिक÷पर्यटकिय	५०	
९	गुप्तेश्वर गुफा	४	धर्मिक÷पर्यटकिय	११	
१०	शिवध्याने मन्दिर	७	धर्मिक÷पर्यटकिय		
११	शर्वेश्वर महादेभ कुटी	१०	धर्मिक÷पर्यटकिय	११	
१२	सिर्दले डाडा	१	पर्यटकिय	११	
१३	हलिमेला वजार	१०	पर्यटकिय	२१	
१४	छेले डाँडा	६	पर्यटकीय	५०	
१५	आलेटार	४	पर्यटकीय	५०	

नगरपालिकामा रहेका बैंकहरु:

तालिकाका नं २५

क्र.सं.	बैंकका नामहरु
१	नेपाल बैंक लिमिटेड
२	कृषि विकास बैंक लिमिटेड
३	नेपाल एस वि आइ बैंक
४	सानिमा बैंक
५	सनराइज बैंक
६	एन आइ सि एशिया बैंक
७	ग्लोवल आइ एम इ बैंक
८	मकालु विकास बैंक

श्रोत: सर्वेक्षण २०७५

नगरपालिकामा सन्चालित लघु वित्त संस्थाहरु:

तालिका नं २६

क्र.सं.	लघु वित्त संस्थाका नामहरु
१	स्वावलम्बन लघुवित्त संस्था
२	निर्धन लघु वित्त संस्था
४	सल्भ लघु वित्त संस्था
५	नेरुडे लघु वित्त संस्था
६	छिमेकी लघु वित्त संस्था
७	गुराँस लघु वित्त संस्था
८	एन एम् वि लघु वित्त संस्था

श्रोत: सर्वेक्षण २०७५

नगरपालिकामा सन्चालित सहकारी संस्थाहरु:

तालिका नं २७

क्र सं	म्याङलुङ नगरपालिकामा सन्चालनमा रहेका सहकारी संस्थाहरु
-----------	---

१	संस्थाको नाम	कार्य प्रकृति	साविक अंगाना	हालको अंगाना	अध्यक्षको नाम
२	श्री तीनजुरे	जडिबुटी	जिरीखिम्ती तेह्रथुम	म्याङलुङ न.पा. तेह्रथुम	भवानीप्रसाद खापुङ
३	श्री सिमिनाक्सी	बचत तथा ऋण	जिरीखिम्ती तेह्रथुम	म्याङलुङ न.पा. तेह्रथुम	भरतबहादुर गुरूङ
४	श्री जिल्ला कृषि सहकारी संघ	कृषि	म्याङलुङ १ तेह्रथुम	म्याङलुङ न.पा. १, तेह्रथुम	बमबहादुर लिम्बु
५	श्री शिक्षक कल्याण	बचत तथा ऋण	म्याङलुङ तेह्रथुम	म्याङलुङ न.पा. १, तेह्रथुम	बालकृष्ण जुआना
६	श्री जिल्ला बहुउद्देशीय सहकारी संघ	बहुउद्देशीय	म्याङलुङ तेह्रथुम	म्याङलुङ न.पा. १, तेह्रथुम	फौदबहादुर सुबेदी
७	श्री प्रभू	बचत तथा ऋण	म्याङलुङ १ तेह्रथुम	म्याङलुङ न.पा. १, तेह्रथुम	छत्रप्रसाद रिमाल
८	श्री जिल्ला सहकारी संघ	बहुउद्देशीय	म्याङलुङ तेह्रथुम	म्याङलुङ न.पा. १, तेह्रथुम	छत्रप्रसाद रिमाल
९	श्री फेदाप	कृषि	म्याङलुङ नपा १,	म्याङलुङ न.पा. १, तेह्रथुम	कृष्णबहादुर कटुवाल
१०	श्री बचत तथा ऋण संघ	बचत तथा ऋण	म्याङलुङ १ तेह्रथुम	म्याङलुङ न.पा. १, तेह्रथुम	तुलसी प्रसाद खनाल
११	श्री कियाचु कृषि	कृषि	म्याङलुङ १, तेह्रथुम	म्याङलुङ न.पा. १, तेह्रथुम	तेजमान कन्दवा
१२	श्री सरस्वती महिला	बहुउद्देशीय	म्याङलुङ ८ तेह्रथुम	म्याङलुङ न.पा. १, तेह्रथुम	उषादेवी श्रेष्ठ
१३	श्री सुविधा	बचत तथा ऋण	म्याङलुङ १ तेह्रथुम	म्याङलुङ न.पा. १, तेह्रथुम	राजेन्द्रप्रसाद ढुंगाना
१४	श्री शिक्षक हित	बचत तथा ऋण	म्याङलुङ १ तेह्रथुम	म्याङलुङ न.पा. १, तेह्रथुम	गोविन्द राज श्रेष्ठ
१५	श्री म्याङलुङ दुग्ध	दुग्ध	म्याङलुङ १ तेह्रथुम	म्याङलुङ न.पा. १, तेह्रथुम	

१६	श्री भिजन	बचत तथा ऋण	म्याडलुंग तेहथुम	म्याडलुङ न.पा. १, तेहथुम	कृष्ण प्रसाद सुबेदी
१७	श्री गुँरास	बचत तथा ऋण	म्याडलुङ तेहथुम	म्याडलुङ न.पा. १, तेहथुम	टिकाराम खुलाल
१८	श्री सहयोगी	बचत तथा ऋण	म्याडलुंग तेहथुम	म्याडलुङ न.पा. १, तेहथुम	भुपतिलाल श्रेष्ठ
१९	श्री अभियान	बहुउद्देशीय	म्याडलुङ तेहथुम	म्याडलुङ न.पा. १, तेहथुम	
२०	श्री म्याडलुङ महिला दुग्ध उत्पादक	दुग्ध	म्याडलुङ तेहथुम	म्याडलुङ न.पा. १, तेहथुम	
२१	श्री सिंहलक्ष्मी	बचत तथा ऋण	म्याडलुंग तेहथुम	म्याडलुङ न.पा. १, तेहथुम	तिर्थबहादुर कटुवाल
२२	श्री सिंहवाहिनी सहकारी संस्था ली.	बहुउद्देशीय	म्याडलुङ तेहथुम	म्याडलुङ न.पा. १, तेहथुम	
२३	श्री त्रिवेणी कृषि	कृषि	तम्फुला तेहथुम	म्याडलुङ न.पा. १०, तेहथुम	
२४	श्री तम्फुला महिला	बहुउद्देशीय	तम्फूला तेहथुम	म्याडलुङ न.पा. १०, तेहथुम	
२५	श्री तम्फुला	बचत तथा ऋण	तम्फुला तेहथुम	म्याडलुङ न.पा. १०, तेहथुम	
२६	श्री चिया उत्पादक संघ	चिया	म्याडलुंग तेहथुम	म्याडलुङ न.पा. २, तेहथुम	शंकर खनाल
२७	श्री महिला उत्थान	बचत तथा ऋण	म्याडलुङ तेहथुम	म्याडलुङ न.पा. २, तेहथुम	युबकुमारी दुजाना
२८	श्री मितेरी	बहुउद्देशीय	म्याडलुङ तेहथुम	म्याडलुङ न.पा. २, तेहथुम	फौदबहादुर सुबेदी
२९	श्री राष्ट्र सेवक	बचत तथा ऋण	म्याडलुंग तेहथुम	म्याडलुङ न.पा. २, तेहथुम	चक्रबहादुर खड्का
३०	श्री मेन्छ्यायेम	सूचना तथा	म्याडलङ	म्याडलुङ न.पा. २, तेहथुम	

		संचार	तेहथुम		
३१	श्री चन्द्रलोक	बहुउद्देशीय	म्याङलुङ २ तेहथुम	म्याङलुङ न.पा. २, तेहथुम	
३२	श्री व्यवसायिक	कृषि	म्याङलुङ नपा २, तेहथुम	म्याङलुङ न.पा. २, तेहथुम	
३३	श्री जोरघुम्ती	कृषि	म्याङलुङ ६, तेहथुम	म्याङलुङ न.पा. ३, तेहथुम	
३४	श्री सिद्धार्थ महिला	बहुउद्देशीय	पिप्ले २ तेहथुम	म्याङलुङ न.पा. ४, तेहथुम	शारदा कोईराला
३५	श्री गौरीशंकर कृषि	कृषि	पिप्ले ८, तेहथुम	म्याङलुङ न.पा. ४, तेहथुम	
३६	श्री लक्ष्मी सामुदायिक	कृषि	पिप्ले ९ तेहथुम	म्याङलुङ न.पा. ४, तेहथुम	
३७	श्री सिद्धमार्ग	बचत तथा ऋण	पिप्ले ७ तेहथुम	म्याङलुङ न.पा. ४, तेहथुम	
३८	श्री आदर्श	बहुउद्देशीय	जिरिखिम्ति १ तेहथुम	म्याङलुङ न.पा. ५, तेहथुम	
३९	श्री ग्रामिण अलैंची	अलैंची	जिरीखिम्ति ३ तेहथुम	म्याङलुङ न.पा. ५, तेहथुम	
४०	श्री पिलिङडांडा	कृषि	जिरीखिम्ती १ तेहथुम	म्याङलुङ न.पा. ५, तेहथुम	
४१	श्री जलकन्या	चिया	जिरिखिम्ति ८ तेहथुम	म्याङलुङ न.पा. ६, तेहथुम	
४२	श्री कस्तुरी नेपाल	जडिबुटी	जिरिखिम्ति ९ तेहथुम	म्याङलुङ न.पा. ६, तेहथुम	
४३	श्री नवजिवन	दुग्ध	जिरीखिम्ति ९ तेहथुम	म्याङलुङ न.पा. ६, तेहथुम	
४४	श्री जनसेवा	बचत तथा ऋण	जिरीखिम्ति ९ तेहथुम	म्याङलुङ न.पा. ६, तेहथुम	
४५	श्री प्रगतिशिल	दुग्ध	जिरीखिम्ति ९ तेहथुम	म्याङलुङ न.पा. ६, तेहथुम	

४६	श्री जनमुखि	बचत तथा ऋण	आडवुड तेहथुम	४	म्याङलुङ न.पा. ७, तेहथुम	
४७	श्री प्रगतीशिल	कृषि	साब्ला तेहथुम	५	म्याङलुङ न.पा. ९, तेहथुम	
४८	श्री संगम सामुदायिक बिकास	बहुउद्देश्यीय	साब्ला तेहथुम	५	म्याङलुङ न.पा. ९, तेहथुम	
४९	श्री हलिमेला	कृषि	म्याङलुङ नपा १०,		म्याङलुङ न.पा. ९, तेहथुम	बमबहादुर लिम्बु
५०	श्री साव्ला महिला	बहुउद्देश्यीय	साब्ला तेहथुम	४	म्याङलुङ न.पा. ९, तेहथुम	

श्रोत: सर्वेक्षण २०७५

सेवा प्रदानकालागि मानविय जनशक्ति

यस नगरपालिकामा यो विरण तयार पार्दा सम्म सेवा प्रदानकालागि आ.व.२०७५÷७६ सम्म मानविय जनशक्तिको अवस्था निम्न अनुसार रहेको छ ।

तालिका नं २८

मानविय जनशक्तिहरुको विवरण			
क्र.स	जनशक्तिको स्तर	संख्या	कैफियत
१	उप सचिव	१	
२	अधिकृत	४	
३	ईन्जिनियर	२	
४	सव इन्जिनियर	३	
५	नायव सुव्वा	९	
६	खरिदार	१८	
७	अ.सव इन्जिनियर	१	
८	मुखिया	३	

९	खा.पा.स.टे	३	
१०	अमिन	१	
११	सामाजिक परिचालक	७	
१२	सवारी चालक	३	
१३	कार्यालय सहयोगी	१८	
१४	चौकीदार	१	
जम्मा		७४	

श्रोत: नगरपालिका को कार्यालय

नगरपालिकामा रहेका सामुदायिक वनहरूको विवरणः

तालिका नं २९

क्र.स.	नाम	ठेगाना	घरधुरी संख्या	समिति संख्या			क्षेत्रफल हेक्टर	मुख्य प्रजाति
				म	पु	जम्मा		
१	तुम्लिगटारसा.व.उ.स	वा.१	२०७	५	६	११	५००	सल्ला,खयर,वे ल
२	कर्कलेपानीसा.व.उ.स	वा.२	१६२	५	८	१३	६६८.८३	सल्ला,खयर,करम
३	पुजारीडाँडासा.व.उ.स	वा.२	१८	०	७	७	२.५१	सल्ला,उतिस
४	उराँठे सा.व.उ.स	वा.३	१२५	४	९	१३	४७.२३	सल्ला,उतिस, चिलाउने
५	कोलढुङ्गावतासे सा.व.उ.स	वा.१	१३५	५	४	९	६३.७०	खोटेसल्ला

६	पाथिभरा जोरसल्ले सा.व.उ.स	वा.३	83	4	7	11	११.५१	सल्ला,चिलाउने
७	ठुलो वन सा.व.उ.स	वा.२	214	1	10	11	५४	खोटसल्ला
८	सुन्दर उतिसेनी सा.व.उ.स	वा.१०	50	5	4	9	१.०७	उतिस चिलाउने
९	लक्षुमने सा.व.उ.स	वा.१०	65	4	7	11	२.८७	कटुस,चिलाउने, उतिस
१०	सुस्लीङ्ग सालघारी सा.व.उ.स	वा.१०	224	5	6	11	८७.४२	साल,साज,कर म
११	केउरेनी सा.व.उ.स	वा.१०	148	1	14	15	८४१.५७	सल्ला,करम,ख यर
१२	चिसापानी गडी सा.व.उ.स	वा.४	124	3	8	11	४८.९८	पात्ले,चिलाउने
१३	गुफा सल्लेरी सा.व.उ.स	वा.४	77	3	6	9	३.५०	सल्लो
१४	धुलपुजे सा.व.उ.स	वा.५	43	3	8	11	१.२०	उतिस,चिलाउने
१५	भुसुने जिपटारे सा.व.उ.स	वा.६	371	4	9	13	५७९.९७	उतिस, चिलाउने
१६	श्रृजनसिल आकासे सा.व.उ.स	वा ६	87	3	6	9	९.४९	चिलाउने,कटुस, उतिस
१७	नजप्रिय सा.व.उ.स	वा.५	120	6	7	13	११.५२	उतिस,चिलाउने ,साल
१८	पात्लेचौर पानी गहिरो सा.व.उ.स	वा.६ वा.४ वा.९	182	2	7	9	१९.६०	सल्ला,पात्ले,चि लाउने
१९	दसकते सा.व.उ.स	वा.९	129	5	6	11	५.२४	चिलाउने,पात्ले, सल्ला,उतिस

२०	खोली रमिते सा.व.उ.स	वा.९	77	4	5	9	१८.७९	साल,चिलाउने, पात्ले
२१	साठीमुडे सा.व.उ.स	वा. ९	70	4	5	9	२९.१७	सखुवा,उतिस, फलाट
२२	सानुसाव्ला सा.व.उ.स	वा.९	48	4	5	9	१९.५०	पात्ले,चिलाउने
२३	कार्तिके कोठेसाघु सालघारी सा.व.उ.स	वा.९	153	3	8	11	६६.५५	साज,साल,कर म
२४	लक्षिमने सा.व.उ.स	वा.९	33	5	6	11	६.०६	चिलाउने,पात्ले, जामुन
२५	जुके साप्लुङ्गे सा.व.उ.स	वा.९	50	5	4	9	९.८५	पात्ले,जामुन, चिलाउने
२६	कनासेसा.व.उ.स	वा.९	20	4	3	7	१.२५	पात्ले,उतिस चिलाउने
२७	सिमलपाखासा.व. उ.स	वा.९	31	6	3	9	६.१८	पात्ले,चिलाउने
२८	यलम्वर सा.व.उ.स	वा.९	20	5	2	7	१.२५	कटुस,चिलाउने
२९	अदौ सा.व.उ.स	वा.९	29	3	4	7	२.५०	कटुस,चिलाउने
३०	श्रीजङ्गासा.व.उ. स	वा.९	24	3	6	9	०.७०	कटुस,चिलाउने
३१	गढी सा.व.उ.स	वा. ९ वा.१०वा.१	79	4	6	10	३८.७८	सल्ला,चिलाउने
३२	रानीपोखरीसा.व.उ. .स	वा.९	78	3	6	9	४.२५	पात्ले, उतिस,चिलाउने
३३	तिनतले सा.व.उ.स	वा.७	78	4	7	11	४.६०	पात्ले, उतिस
३४	आहालडाँडा सा.व.उ.स	वा.७	79	3	4	7	१२.२५	पात्ले,सल्ला,चि लाउने
३५	लुन्दुङखोलासा.व. उ.स	वा.७	53	4	5	9	११.४०	पात्ले,चिलाउने, उतिस

३६	च्यानेपाखासा.व.उ .स	वा.८	41	4	5	9	२	चिलाउने,कटुस
३७	नामिन्ता सा.व.उ.स	पा.८	104	5	6	11	४७.१८	पात्ले,चिलाउने
३८	महभिर खोला सा.व.उ.स	वा.८	55	4	5	9	३६.३७	पात्ले,गुराँस,चि लाउने,उतिस
३९	सिरसाइवेक खोलासा.व.उ.स	वा.८	115	4	7	11	७८.६२	पात्ले,उतिस,चा प
४०	पुच्छार साइवेकसा.व.उ.स	वा.८	65	4	5	9	११०.३७	पाल्ले,सल्ला,उ तिस
४१	जगन पाठ्ठा सा.व.उ.स	वा.८	73	5	4	9	४१.८६	कटुस,गुराँस,खो ल्मे,खराने
४२	मालिङगेनीसा.व.उ .स	वा.७	131	4	5	9	४४.४३	उतिस,पात्ले
४३	सुसलिङ कटहरे सा.व.उ.स	वा.८	72	4	5	9	११.९५	उतिस, चिलाउने
४४	काभ्रेडाढा सा.व.उ.स	वा.७	31	3	4	7	१.२०	पात्ले,चिलाउने, उतिस
४५	चैते महभिर सा.व.उ.स	वा.७	64	4	5	9	८५.००	पात्ले,उतिस,गु राँस
४६	ग्याल्जेपाटी सा.व.उ.स	वा.७	59	3	4	7	१.३४	उतिस
४७	सूर्यसा.व.उ.स	वा.७	26	3	4	7	१.५१	कटुस, चिलाउने
४८	गोठेनी सा.व.उ.स	वा.८	70	4	7	11	२०.३१	उतिस,खोल्मे, खराने

श्रोत: सावउस, जिल्ला कार्यालय ।

नगरपालिकामा रहेका विद्यालय तथा कलेजहरु:

तालिका नं ३०

विद्यालय तथा क्याम्पसको विवरणः					
क्र.स	विद्यालयको नाम	ठेगाना	जम्मा शिक्षक	जम्मा विद्यार्थी संख्या	कैपियत
१	कोवेक आ.विद्यालय	वा.८	५	२०	
२	सरस्वती आ. विद्यालय	वा.८	५	३१	
३	चैते आ. विद्यालय	वा.७	४	१६	
४	सिंहकालि आ.विद्यालय	वा.७	५	१८	
५	भगवति मा.विद्यालय	वा.७	१५	२७१	
६	सरस्वती आ.विद्यालय	वा.६	१४	१७३	
७	सिंह देवि आ.विद्यालय	वा.६	६	२०	
८	हरिहर आ.विद्यालय	वा.६	६	२४	
९	कालिका मा. विद्यालय	वा.६	२३	४५४	
१०	सिंहवाहिनी आ.विद्यालय	वा.५	४	३०	
११	हरीहर आ.विद्यालय	वा.५	१०	४९	
१२	मुनारत्न आ.विद्यालय	वा.५	४	२२	
१३	हिमालय मा.विद्यालय	वा.४	९	९२	
१४	शारदा आ.विद्यालय	वा.४	७	३३	
१५	कालिका आ.विद्यालय	वा.४	६	३०	
१६	जनता आ.विद्यालय	वा.४	११	६२	
१७	तेह्रथुम आ. विद्यालय	वा.३	५	३३	
१८	त्रिचोक आ.विद्यालय	वा.२	१३	९२	
१९	वाल मन्दिर आ.विद्यालय	वा.२	१०	३४	
२०	सिंहवाहिनी मा.विद्यालय	वा.२	४३	८३३	
२१	रामथला आ.विद्यालय	वा.१	७	४२	

२२	आदर्श आ.विद्यालय	वा.१			
२३	पञ्चकन्या आ.विद्यालय	वा. १	३	१९	
२४	त्रिकन्या आ.विद्यालय	वा.१०	९	२७	
२५	सरस्वती मा.विद्यालय	वा.१०	२६	२८१	
२६	शारदा आ.विद्यालय	वा.१०	७	३२	
२७	जलकन्या आ.विद्यालय	वा.१०	४	१८	
२८	रानीपोखरी आ.विद्यालय	वा.९	५	२६	
२९	सार्वजनिक आ.विद्यालय	वा.९	६	३८	
३०	नारायण मा.विद्यालय	वा.९	१७	१३१	
जम्मा			२८९	२९५१	
नीजि विद्यालयहरु					
२८	एभरग्रीन अ.मा.विद्यालय	वा.६	२०	४२२	
२९	आइडियल अ.मा.विद्यालय	वा.६	१६	३०२	
३०	दिपज्योती अ.मा.विद्यालय	वा.१	१९	४४५	
३१	अरनीको आ.मा.विद्यालय	वा.३	२२	४७१	
३२	तेह्रथुम एकेडेमी.अ.आ.विद्यालय	वा.१	१०	१०२	
३३	अन्नपूर्ण अ.मा.विद्यालय	वा.२	१६	४०८	
जम्मा			१०३	२१५०	
क्याम्पसहरुको विवरण					
३४	म्याडलुङ्ग क्याम्पस	वा.१०	२५	४०५	
३४	जिरिखिम्ती क्याम्पस	वा.६	९	६४	
जम्मा			३४	४६९	

श्रोत: जिल्ला शिक्षा समन्वय इकाई ।